

УКРАЇНСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА
Верховний Архієпископ Києво-Галицький

Аркуш 1 із 4-х

Вих. ВА 24/207

«Євангеліє – сила Божа на спасіння кожному, хто вірує» (Рим. 1, 16):

**Послання Синоду Єпископів
Української Греко-Католицької Церкви 2024 року
до духовенства, монашества та мирян УГКЦ**

*А як вони розмовляли та сперечалися між собою,
сам Ісус, наблизившись, ішов разом з ними (Лк. 24, 15).*

Дорогі брати і сестри в Христі!

Ми, єпископи Української Греко-Католицької Церкви з України та різних куточків світу, від 2 до 12 липня зібралися біля стіп Зарваницької чудотворної ікони Матері Божої на щорічний Синод. Уперше від початку повномасштабного вторгнення всі єпископи нашої Церкви прибули до Зарваниці, щоб бути разом зі своїми вірними, розділити їх біль і тривоги. Щодня ми підносили молитви за справедливий мир і завершення війни, яку злочинно та підступно розпочала Росія проти нашого народу й вільної України. Тими днями, коли відбувався наш Синод, російська брутальність перетнула ще одну межу: щоб зламати нашу волю до опору, ворог вдарив по найбільш незахищених – хворих дітях з усієї країни, які лікуються в центральній дитячій лікарні Києва. Але всупереч цьому ганебному задуму, ми досвідчили солідарність і доброту – тисячі людей розбирали уламки знищених будівель, прихистили постраждалих, і за кілька годин зібрали кошти на відбудову лікарні. У цій трагедії ми побачили все найжахливіше і найвеличніше, на що здатна людина. Ми побачили, що в серцевині нашої волі до опору є людяність і емпатія.

Незважаючи на жахливий контекст, ми шукали відповіді, як у час цих випробувань і страждань проповідувати Христове Євангеліє, як євангелізувати, як бути благовісниками надії для ближніх і зовнішнього світу. Це було головною темою нашого Синоду.

Наш народ продовжує своє паломництво до повної свободи від поневолення з боку імперії зла, яка спершу в образі царської та комуністичної Росії, а тепер у вигляді путінського злочинного режиму заперечувала і заперечує саме право українців на існування і будування власного буття у світлі Божої правди і Божого закону. Ми не забуваємо і не даємо світові забути, що російська окупація несе смерть і злочини проти людяності. Це – повторний геноцид. Це – повторні заборони нашої Церкви, яка знову й знову воскресає зі своїм народом.

У стражданнях українців по-новому виявляється земний шлях нашого Спасителя, якого вороги без причини зненавиділи (пор. Ів. 15, 25), із задрості видали (пор. Мр. 15, 10), із лютою злобою катували (пор. Ів. 19, 3) і безжалісно вбили на хресті (Мр. 10, 34). Заповідаючи свої терпіння, Ісус Христос дав своїм учням непомильну обітницю воскресіння: «Син Чоловічий буде виданий первосвященикам та

книжникам, і засудять Його на смерть, і видадуть Його поганам; і насміхатимуться з Нього, плюватимуть на Нього, бичуватимуть Його й уб'ють, Він же по трьох днях воскресне» (Мр. 10, 33–34). Коли апостоли чули ці слова, то навряд чи усвідомлювали, що їм доведеться пережити, і, можливо, більше думали про обіцянку Царства, аніж про смерть Учителя. Тому в день Страсної п'ятниці кожному з них здавалося, що це вже кінець. Навіть після перших звісток про Воскресіння двоє учнів дорогою до Емауса тривожаться, їх атакують численні сумніви і питання.

У жахливих умовах війни в українському суспільстві також вирує чимало сумнівів і питань, які ми, душпастирі, не можемо залишити без уваги, хоча й не маємо на них вичерпної відповіді. Часто молитва нашого народу нагадує крик псалмоспівця, який переживає самотність і зневажену справедливість.

Ми маємо відкрити для себе самих присутність Христа в нашому паломництві, як це досвідчили два учні з Емауса (пор. Лк. 24, 13–23). Збентежені і втомлені, вони дозволили просвітити і зігріти свої серця Божим словом, що лунало з уст Воскреслого, а відтак пізнали Його самого на ламанні хліба. Так само і ми, як Церква і народ, покликані просвічуватися Божим словом надії, правди і життя та скріплювати себе небесною поживою – найсвятішими Тілом і Кров'ю нашого Спасителя. У них Господь дарує нам запоруку перемоги і вічного життя, над яким смерть вже не має жодної сили, бо ми носимо в собі завдаток воскресіння, згідно із Христовою непомильною обітницею: «Хто тіло Мое їсть і кров Мою п'є, той живе життям вічним, і Я воскресну його останнього дня» (Ів. 6, 54).

Дорогі в Христі, кріпимося Божим Словом, бо в ньому – Дух і життя (пор. Ів. 6, 63), джерело і запорука нашої надії! Коли чуємо сирени, коли на нас звідусіль несуться потоки невтішних новин, коли навколо ширяться зневіра, страх і безнадія, – берімо в руки Святе Письмо, виливаймо перед Богом наші жалі й болі, разом шукаймо світло і потрібну силу. Адже св. Павло нас запевняє, а тисячолітній досвід нашого народу та нашої нескореної Церкви-мучениці підтверджує, що «Євангеліє – сила Бога на спасіння кожному, хто вірує» (Рим. 1, 16).

Сила Бога, як животворне дихання воскреслого Спасителя, оживляє нас щоразу, коли Церква проголошує Христове Євангеліє сучасній людині. Це проголошення (керигма) живо уприсутнює Господню дію в нашому сьогодні. Це живе слово Доброї Новини про воскресіння Христове, Божу любов до нас, прощення гріхів і причастя життя вічного є передаванням кожному, хто вірує, самого Джерела нашої надії та сили християнської стійкості. Воно [проголошення] звіщає нам не про минулі діла Божі, а про те, що Він діє стосовно кожного з нас особисто *саме сьогодні* силою і діянням Святого Духа. Коли ворог сіє смерть і хоче нас полонити її царством безнадійності та зневіри, Христова Церква несе у своїй проповіді життя і воскресіння, надію на спасіння кожному, хто вірує, та веде його до причастя Святих Таїнств. Ось чому *поширення* цього євангельського Слова у всіх вимірах нашого особистого і суспільного життя задля того, щоб його сила пронизувала теперішню культуру, а його світло преображало спосіб мислення та діяльність людини (євангелізація), і *передавання віри* всім, хто ще не пізнав Христа, є осердям місії всіх Його учнів – наших сучасників. Це про нас, особливо тих, хто покликаний до служіння Божого Слова, промовляє св. апостол Павло: «Бо коли я проповідую Євангелію, нема мені від того слави, бо це мій обов'язок; і горе мені, коли б я не проповідував Євангелії» (I Кор. 9, 16).

Закликаємо всіх вірних нашої Церкви щоденно читати Боже Слово і роздумувати над ним у парафіяльних спільнотах біблійного апостоляту. Хай наші

родини будуть першим місцем, де передається скарб віри новим поколінням християн, де практикується спільна молитва і читання Святого Письма і де різні покоління укріплюють одне одного свідченням віри і терпеливою та вірною любов'ю. Проте пам'ятаймо, що Боже Слово завжди веде до причастя Святих Таїнств і сповнюється в Літургії Христової Церкви так, як горіло серце учнів на шляху до Емауса, коли Ісус промовляв до них у дорозі, але пізнати Його вони змогли лише на ламанні хліба – причасті Його життя і воскресіння у Таїнстві Євхаристії (Лк. 24, 35).

Наслідки російських обстрілів є очевидними, зокрема у вигляді смертей і каліцтва українців. Однак на тілі нашого народу є рани, про які ми менше чуємо із щоденних новин. Маємо на увазі тягар, який випав на долю українських родин, які хоронять своїх загиблих, доглядають поранених, розшукують зниклих безвісти, розділяють посттравматичний синдром ветеранів. Загрозливою в нашому суспільстві стає статистика розлучень, розірваних сімей, розкиданих по світу членів родин. Тому ми й надалі прагнемо приділяти нашим сім'ям особливу душпастирську увагу. Закликаємо душпастирів і всю спільноту вірних піклуватися про родини загиблих і всіх, хто поруч із нами страждає, почувається самотнім чи покинутим. Тут доречно згадати слова світлої пам'яті папи Венедикта XVI, який наголошував: «Церква – це Божа сім'я у світі. У цій сім'ї не може бути нужденних. Притча про милосердного самарянина передбачає універсальність любові, скерованої до того, хто потребує допомоги, до «випадкового зустрічного» (пор. Лк. 10, 31), хоч би ким він був. Поряд із такою заповіддю церковним завданням залишається, щоб у Церкві як родині не страждав жоден з її членів» (Енцикліка «Бог є любов», 25).

Маючи на душі й тілі глибокі рани, які нам вже завдала і щоденно завдає війна, «приступаймо з довір'ям до престолу благодаті, щоб отримати милість і знайти благодать на своєчасну поміч» (пор. Євр. 4, 16). Зокрема, часто приступаймо до Таїнства Сповіді та не вагаймося нести всі наші рани, недуги і хвороби до милосердного Господа – Лікаря душ і тіл – у Таїнстві Єлеопомазання. Саме в цих Таїнствах, які Церква називає Таїнствами зцілення, наш Спаситель і Господь бажає огорнути нас своєю милосердною любов'ю та вилити на наші зболені душі й серця цілющий бальзам своєї благодаті. Дозвольмо Йому це зробити! Дозвольмо Йому зцілювати нас щоденно, долаючи силою Божої любові наслідки війни і відновлюючи нас до нової надії та нового життя.

Це нове життя – це життя Христа розп'ятого і воскреслого в нас, яке являє себе світові в наших вчинках милосердної і співчутливої любові. Тож серед усіх випробувань і страждань наших днів не опускаймо рук, а продовжуймо творити добро всім, а передусім «рідним у вірі» (пор. Гал. 6, 10), нашим стражденим братам і сестрам на рідних землях, в Україні. Повторюємо заклик із нашого торішнього послання, яке хай залишиться для нас дороговказом у щоденних рішеннях і діях: «Не дозволяй, щоб зло тебе перемогло, але перемагай зло добром» (Рим. 12, 21)! Якщо кожен із нас щодня зробить бодай одне конкретне добре діло, ми невпинно крок за кроком наблизитимемо перемогу Божої правди.

Прагнемо висловити глибоку вдячність усім тим, хто вже зараз своїм буттям являє світові життя воскреслого Господа в нашому народі: нашим захисникам, волонтерам, медикам і капеланам, які єднаються в любові та самопожертві з Христом і подають приклад найвищої любові, що віддає життя за своїх друзів (пор. Ів. 15, 13).

Спішимо зі словами християнської розради до всіх, хто оплакує своїх загиблих чи розшукує безвісти зниклих, і запевняємо їх у молитовній близькості. Молимося за

поранених і травмованих, за визволення полонених і насильно депортованих, за всіх, хто перебуває під тимчасовою окупацією та за наших братів і сестер в розсіянні суцях.

Дякуємо братам і сестрам у вірі та всім людям доброї волі в усьому світі, які пам'ятають про нас, які підтримують нас і які моляться з нами та за нас, утверджуючись разом із нами в пасхальній вірі і надії. На всіх прикликаємо безмежне Боже милосердя, Божу силу і заступництво нашої Небесної Матері – Пресвятої Богородиці.

Спогадуючи великий дар Хрещення для нашого народу, ми прагнемо відновити обіцянки вірності Христові, а разом з тим – укріпитися в пасхальній вірі та надії. Як Його учні, як діти воскресіння, ми твердо віримо, що неодмінно настане і наш «третій день» – день воскресіння, день перемоги правди і любові над гріхом, ненавистю і пеклом, настане ясний світанок нашого українського Великодня!

Оживлені цією вірою і християнською надією, ми вже тепер посеред випробувань і страждань проголошуємо на весь світ благовість спасіння словами Апостола народів: «Нас тиснуть звідусіль, але ми не пригноблені; ми в труднощах, та ми не втрачаємо надії; нас гонять, та ми не покинуті; ми повалені, та не знищені. Увесь час носимо в тілі мертвоту Ісуса, щоб і життя Ісуса в нашій житті було явним. Нас бо весь час живими віддають на смерть із-за Ісуса, щоб і життя Ісуса було явним у нашій смертній тілі» (II Кор. 4, 8–11).

Хай Божий Дух надалі нас провадить і оживляє, нехай зробить нас знаряддям Божої любові і Божого миру та благовісниками надії і життя! Хай на цій дорозі заступаються за нас Пресвята Богородиця і святі та праведники української землі!

Благословення всемогутнього Бога Отця, і Сина, і Святого Духа нехай зійде на наш народ і перебуває з усіма нами завжди!

Від імені Синоду Єпископів
Української Греко-Католицької Церкви

Святослав
† СВЯТОСЛАВ

Дано в Києві,
при Патріаршому соборі Воскресіння Христового,
у день Святого рівноапостольного, великого князя Володимира,
у святому Хрещенні названого Василієм,
15 липня 2024 року Божого

Отцям-душпастирям доручаємо зачитати вірним це Послання після кожної Божественної Літургії в неділю, 4 серпня цього року.